

FISKEBÅTREDERNES FORBUND

HAVFISKEFLÅTENS ORGANISASJON

Røysegt. 15, Postboks 67, Sentrum, N-6001 Ålesund, Norge

Telefon: 70 10 14 60 - Telefax: 70 10 14 80

Avd. Kontor Tromsø:

Seminarbakken 4, Postboks 867, 9259 Tromsø, Norge

Telefon: 77 68 80 37 - Telefax: 77 68 86 48

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

01 / 24 98 - 287

DATO 3 0 SEPT. 2003

AN 631

EKSP.

Generalsekretær Audun Maråk
Tlf. Prtv. 70 15 08 83

JIM/

Ålesund 29. september 2003

Olje- og energidepartementet

PETROLEUMSAKTIVITET I BARENTSHAVET

Styret i Fiskebåtredernes Forbund har behandlet spørsmålet om petroleumsaktivitet i Barentshavet. Det er fattet følgende uttalelse:

"Norsk fiskerinæring er en av landets viktigste næringer, og den nest største eksportnæringen. Fiskerinæringen har vært og vil være sentral for å opprettholde aktiviteten og sysselsettingen langs norskekysten. Fiskerinæringen baserer seg på fornybare ressurser, og har dermed et svært langsiktig perspektiv i forhold til næringer som baserer seg på ikke-fornybare ressurser. Generelt økende etterspørsel etter sunn og ren mat som fisk, og utviklingen av nye næringer, spesielt innen havbruk, gir grunnlag for optimisme når det gjelder verdiskapningen i fiskerinæringen på lengre sikt. Næringen har dermed et stort potensial til å bli enda viktigere bidragsyter til fellesskapet. Fiskebåtredernes Forbund er opptatt av at norske myndigheter legger forholdene til rette for en positiv utvikling i fiskerinæringen i årene fremover.

Olje- og gassvirksomhet kan på enkelte områder utgjøre en trussel mot fiskerinæringen. Aktiviteten legger beslag på viktige fiskeområder gjennom lokalisering av plattformer, undervannsinstallasjoner og rørledninger. I tillegg er det sterk mistanke til at tilknyttet aktivitet som seismikkskyting kan ha en skremmeeffekt på fisken som gjør den mindre fangstbar. Det er heller ikke grunn til å legge skjul på at olje- og gassvirksomheten, blant annet gjennom spesielle skatteordninger, har vært lønnsledende i maritim sektor, og bidratt til et lønns- og kostnadsnivå som har vært vanskelig å absorbere for en konkurranseutsatt næring som fiskerinæringen. Fiskebåtredernes Forbund mener likevel at den viktigste innvendingen mot olje- og gassvirksomheten er at den kan utgjøre en trussel mot bildet av "rent hav og sunn mat" som vi ønsker at fiskerinæringen skal være assosiert med. Det vil være en alvorlig situasjon for fiskerinæringen dersom det skjer oljeutslipp i viktige fiskeområder. Spesielt negativt vil det være dersom utslippene skjer i viktige gyte- og oppvekstområder for fisk, eller i viktige symbolområder som Lofoten.

Fiskebåtredernes Forbund mener på denne bakgrunn at enhver diskusjon om økt petroleumsaktivitet nord om 62°N først må ta utgangspunkt i hvilke områder det er nødvendig å verne for å sikre fremtiden til norske fiskebestander og norsk fiskerinæring. Forbundet vil her spesielt vise til det sentrale gyte- og klekkingsområdet for bunnfisk fra Lofoten og nordover til og med Nordkappbanken, sentrale gytefelt for norsk vårgytende sild utenfor Mørkekysten, og gyteområdene for lodde utenfor Finnmarkskysten. Fiskebåtredernes Forbund mener at norske myndigheter og fiskerinæringen må komme til enighet om hvilke områder som skal stenges for all petroleumsvirksomhet, før det eventuelt åpnes opp for økt olje- og gassutvinning nord for 62°N. Forbundet forutsetter at Havforskningsinstituttet får en sentral rolle i dette arbeidet.

FISKEBÅTREDERNES FORBUND

HAVFISKEFLÅTENS ORGANISASJON

Røysegt. 15, Postboks 67, Sentrum, N-6001 Aalesund, Norge

Telefon: 70 10 14 60 - Telefax: 70 10 14 80

Avd. Kontor Tromsø:

Semhuarbakken 4, Postboks 867, 9259 Tromsø, Norge

Telefon: 77 68 80 37 - Telefax: 77 68 86 48

Generalsekretær Audun Maråk
Tlf. Priv. 70 15 08 83

Fiskebåtrederne's Forbund konstaterer videre at det for fiskerinæringen isolert sett hadde vært best å unngå petroleumsaktivitet i viktige og sårbare områder som Barentshavet. Forbundet innser samtidig at fiskerinæringen neppe er i stand til å ta på seg ansvaret alene for å opprettholde sysselsetting og bosetting langs kysten. I så fall vil det kunne fremtvinge en fiskeripolitikk og en subsidiering av fiskerinæringen som ikke er ønsket, verken fra samfunnets eller næringens side, og som dessuten effektivt vil hindre en sunn og positiv utvikling i næringen. Det vil være nødvendig med annen næringsaktivitet enn fisk langs kysten, også i nord, og med det kostnadsnivået vi har opparbeidet oss her i landet finnes det trolig få alternativer til olje- og gassvirksomhet. Et annet argument for norsk petroleumsaktivitet i Barentshavet er at Russland, uavhengig av hva som skjer på norsk side, trolig vil intensivere sin petroleumsaktivitet i Barentshavet de nærmeste årene. Det kan derfor argumenteres med at Norge gjennom sin aktivitet vil kunne bidra til å utvikle sikrere teknologi og bedre miljøstandarder i nordområdene enn dersom Russland blir stående "alene".

Fiskebåtrederne's Forbund forutsetter imidlertid at før det eventuelt åpnes opp for økt petroleumsaktivitet i Barentshavet, må det gjøres et grundig forarbeid der konsekvenser og risiko avklares, og der kunnskapsmangler søkes avklart så langt som det praktisk er mulig. Det må også være en forutsetning at aktiviteten gir null utslipp under normal drift, og at produksjonsvannet reinjiseres. Forbundet viser i denne forbindelse til at det fortsatt er uklart hvordan utslipp fra oljeindustrien har påvirket gytingen og oppvekstområdene i Nordsjøen.

Fiskebåtrederne's Forbund vil samtidig vise til Sem-erklæringen, der det gis uttrykk for at samarbeidsregjeringen vil:

- foreta en konsekvensutredning av helårig petroleumsaktivitet i de nordlige havområder fra Lofoten og nordover. Inntil en slik plan er på plass, åpnes ikke Barentshavet ytterligere for petroleumsaktivitet.
- legge opp til en helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet, der hensynet til miljø, fiskerier, petroleumsvirksomhet og sjøtransport vurderes samlet.

Fiskebåtrederne's Forbund mener at Sem-erklæringen må tolkes slik at en helhetlig forvaltningsplan skal være på plass før det åpnes for ytterligere petroleumsaktivitet i Barentshavet. Innenfor forvaltningsplanen skal det utarbeides fire delutredninger, en for petroleumsaktivitet, en for skipsfart, en for fiskeri og en for ytre påvirkning.

Fiskebåtrederne's Forbund er svært negativ til at Regjeringen nå synes å legge opp til å ta stilling til økt petroleumsaktivitet i Lofoten og Barentshavet utelukkende på bakgrunn av konsekvensutredningen for petroleumsvirksomheten, og før den samlede forvaltningsplanen er ferdig. Forbundet mener at dette ikke bare er et brudd på de forutsetningene som ble lagt i Sem-erklæringen med hensyn til økt petroleumsaktivitet i nord, men også et brudd på den føre var strategi som må legges til grunn for virksomhet i sårbare havområder. Det vises i denne forbindelse til at nærmest all fiskeriforvaltning i dag er basert på klare føre var prinsipper.

Fiskebåtrederne's Forbund vil derfor fraråde at det åpnes opp for økt petroleumsaktivitet i Barentshavet før forvaltningsplanen er ferdig, og det er klarlagt at slik aktivitet kan foregå uten

FISKEBÅTREDERNE FORBUND

HAVFISKEFLÅTEN ORGANISASJON

Røysegt. 15, Postboks 67, Sentrum, N-6001 Aalesund, Norge

Telefon: 70 10 14 60 – Telefax: 70 10 14 80

Avd. Kontor Tromsø:

Seminarbakken 4, Postboks 867, 9259 Tromsø, Norge

Telefon: 77 68 89 37 – Telefax: 77 68 86 48

Generalsekretær Audun Maråk
Tlf. Priv. 70 15 08 83

uheldige miljøkonsekvenser. Dersom det først åpnes opp for økt petroleumsaktivitet i Barentshavet, vil dette legge klare føringer på hvordan disse havområdene kan forvaltes, og den varslede forvaltningsplanen blir dermed langt på vei et "spill for galleriet". I det minste må det avklares hvilke fiskeområder som skal vernes for all petroleumsaktivitet.

Fiskebåtrederne Forbund har samtidig merket seg de innspill som er kommet fra blant annet Polarinstituttet, Direktoratet for naturforvaltning, SFT og Havforskningsinstituttet til konsekvensutredningen for petroleumsaktivitet, som nå er på høring. Et viktig ankepunkt er at konsekvensutredningen bærer preg av hastverksarbeid. Fiskebåtrederne Forbund er sterkt kritisk dersom Regjeringen gir etter for press fra oljeindustrien og går på akkord med nødvendigheten av en forsvarlig saksutredning i et så viktig spørsmål.

Som en oppsummering vil Fiskebåtrederne Forbund understreke følgende:

- norsk fiskerinæring baserer seg på fornybare ressurser, og er en fremtidsnæring,
- olje- og gassvirksomhet kan utgjøre en trussel mot en sunn utvikling i fiskerinæringen, spesielt når det gjelder bildet av fisk som sunn og ren mat,
- det bør ideelt sett ikke åpnes opp for økt petroleumsaktivitet,
- fisk alene kan ikke opprettholde aktiviteten langs kysten, og med vårt kostnadsnivå er det dessverre få alternativer utenom olje- og gassvirksomhet,
- det er nødvendig med grundige utredninger før det eventuelt åpnes opp for økt petroleumsaktivitet, og forvaltningsplanen for Barentshavet må være ferdig,
- viktige gyte- og oppvekstområder må uansett stenges for all petroleumsaktivitet,
- det må stilles krav om 0-utslipp fra oljevirksomheten.

Fiskebåtrederne Forbund forutsetter samtidig at fiskerinæringen blir hørt i langt større grad enn det som har vært tilfelle ved olje- og gassvirksomheten i for eksempel Nordsjøen, der fiskerinæringen hele tiden har vært den tapende part."

Vennlig hilsen

FISKEBÅTREDERNE FORBUND

Sekretariatet

Audun Maråk

Jan Ivar Maråk

Kopi: Fiskeridepartementet
Miljøverndepartementet
Bellona